15/04/2019

π. Χρήστος Τσάκαλος: “Η αμαρτία να αμαυρώνει το «κατ’ εικόνα» αλλά η μετάνοια το διασώζει”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Με θρησκευτική ευλάβεια και τάξη τελέστηκε χθες Κυριακή (Ε΄ Νηστειών), στο Ιερό Προσκύνημα Παναγίας Τρυπητής ο ΣΤ΄ Κατανυκτικός Εσπερινός, την Ακολουθία του οποίου παρακολούθησαν δεκάδες ευλαβών χριστιανών από το Αίγιο και την ευρύτερη περιοχή. Τον Θείο Λόγο κήρυξε ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Χρήστος Τσάκαλος, Αρχιερατικός Επίτροπος Αιγίου, με θέμα «Η διάσωσις του κατ’ εικόνα».

Ο π. Χρήστος, με μεστό και θεολογικό λόγο, αναφέρθηκε στον βίο μίας μεγάλης ασκητικής μορφής, της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, και τα σύγχρονα μηνύματα αλλά και παραδείγματα που το πρόσωπό της δίδει σήμερα, θέλοντας έτσι να προετοιμάσει το πολυπληθές εκκλησίασμα για τις Άγιες Ημέρες του Πάσχα.
«Ο άνθρωπος είναι εικόνα του Θεανθρώπου. Κατά ταύτα, το κατ’ εικόνα

σχετίζεται άμεσα με το σκοπό της δημιουργίας. Σκοπός της δημιουργίας είναι η ενανθρώπιση του Χριστού. Και αν ακόμα, λέγει ὁ άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, ο άνθρωπος δεν αμάρτανε, ο Χριστός και πάλι θα γινόταν άνθρωπος, για να ενώσει στο πρόσωπό του την ανθρώπινη με τη θεία φύση. Ο Θεάνθρωπος, λοιπόν, Χριστός είναι ο μακάριος σκοπός για τον οποίο τα πάντα δημιουργήθηκαν, γιατί αυτός είναι η πραγματοποίηση του σκοπού: η ασύγχητη και αδιαίρετη ένωση του Δημιουργού με τη Δημιουργία του, η ολοκλήρωση της αγάπης του Θεού. Ο άνθρωπος επομένως στην ολότητα της φύσεώς του, «ψυχή και σώμα», είναι εικόνα Θεού, επειδή ακριβώς ο Θεός ενώθηκε με τη φύση μας στο πρόσωπο του Χριστού. Αυτή η ένωση των φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού έδωσε στον άνθρωπο, κατά χάριν, εκείνα τα χαρακτηριστικά του Θεού που τον διακρίνουν. Και αυτά είναι: Το λογικό, δηλαδή ο νους, η σκέψη, η σοφία και η σύνεση, ώστε να διακρίνει το καλό και το κακό. Ακόμα, είναι το κυριαρχικό και αυτεξούσιο, δηλαδή η ελευθερία και εξουσία τού ανθρώπου να προτιμά και να κάνει το αγαθό, να αποφεύγει όμως επιμελώς το πονηρό. Είναι, επίσης, η δημιουργικότητα, η δυνατότητα να δημιουργεί ιστορία, πολιτισμό, επιστήμη, τέχνη, πρόοδο και ό,τι άλλο τον καταξιώνει ως εικόνα του Θεού. Καθώς επίσης, η κλίση και φορά του προς τον Θεό, ώστε πάντοτε τον Θεό να σκέπτεται, το Θεό ν’ αναζητά και με σφοδρή επιθυμία να θέλει να ζει μαζί Του, να μένει κάτω από την παρουσία Του, την καθοδήγηση και εξουσία Του. Είναι η φυσική κλίση και προτίμηση του ανθρώπου προς την αρετή και αγιότητα, στην αναμαρτησία, ώστε με αυτά να προχωρήσει στην καλλιέργεια, στην ανάπτυξη και στην κατάκτηση του καθ’ ομοίωσιν. Όλοι μας είμαστε εικόνες Θεού από την κατασκευή μας. Όλοι έχουμε αυτό το δώρο. Όλοι έχουμε κατά χάρη αυτά που είναι ο Θεός κατ’ ουσίαν. Και ο προορισμός μας είναι η ομοίωσή μας με τον Θεό, η θέωσή μας. Είναι η κατόρθωση του κατ’ εικόνα», σημείωσε στον πρόλογό του ο Αρχιερατικός Επίτροπος Αιγίου.

Όπως επισήμανε, μπορεί η αμαρτία να αμαυρώνει το «κατ’ εικόνα» αλλά η μετάνοια, διά της θείας χάριτος, το διασώζει. «Η Μαρία η Αιγυπτία με την αμαρτωλή ζωή της το αμαύρωσε, αλλά με την ειλικρινή μετάνοιά της το διέσωσε. Με άλλα λόγια, η επίγνωση της αμαρτίας και η συνειδητοποίηση της αμαρτωλότητος οδήγησαν στην αληθινή μετάνοια, η οποία είναι δυνατή να ξεσκοτεινιάσει το νου, να καθαρίσει την καρδιά και να φωτίσει την πνευματική όραση. Διότι, πώς αλλιώς διασώζεται το κατ’ εικόνα, παρά μέσα από έντονη αγωνιστική πορεία για την άρση του αλλοτριωμένου από τα πάθη και τις αμαρτίες εαυτού μας; Έχοντας ο άνθρωπος απελευθερωμένη τη φύση του από τα πάθη και τη φθορά αλλά και το φρόνημά του απελευθερωμένο από την αμαρτία μπορεί να κινείται στην περιοχή της θείας Χάριτος, της πραγματικής ελευθερίας, της εν Χριστώ ελευθερίας, χαρακτηριστικό γνώρισμα της οποίας είναι η αγάπη προς το άκρως αγαθό, ο έρωτας προς το άκρως καλό, η προσκόλληση προς το άκρως

αληθινό που είναι ὁ Θεός», τόνισε χαρακτηριστικά ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος.

Εν συνεχεία ο π. Χρήστος απήντησε στο ερώτημα «πώς μπορού-με να πετύχουμε την επιμέλεια της αθάνατης ψυχής μας», κάτι που, όπως είπε, κατόρθωσε η Οσία Μαρία, λαμβάνοντας τον... Σταυρό της και ακολουθώντας τον Χριστό. «Τι σημαίνει λαμβάνω τον Σταυρό και ακολουθώ τον Χριστό; Σημαίνει βάζω στη ζωή μου τον Σταυρό ως αυτό που είναι και ως αυτό που εκφράζει. Τι είναι ο Σταυρός και τι εκφράζει; Είναι και εκφράζει την θυσία, το μαρτύριο, το αίμα. Λαμβάνω το Σταυρό σημαίνει ζω σταυρικά, θυσιαστικά. Όταν μιλούμε για το Σταυρό, μιλούμε για το μυστήριο της σωτηρίας μας, αφού διά του Σταυρού επήλθε η σωτηρία μας. Άρα ο Σταυρός είναι μυστήριο, ενεργεί μυστηριακά στην σωτηρία μας. Λαμβάνοντες το Σταυρό, ζώντες δηλαδή σταυρικά, η αμαρτία δεν μας πλησιάζει, η δύναμις του Σταυρού την απωθεί, την εμποδίζει, ενεργεί ως ασπίδα προστασίας. Αποφασίζοντες να λάβουμε τον Σταυρό και να ζήσουμε σταυρικά, η αμαρτία που ήδη μας έχει κυριέψει, εκπορθείται, εκδιώκεται από μέσα μας, φυγαδεύεται. Έχοντας τον Σταυρό, μας δίδεται η δυνατότητα να δούμε και κυρίως να βιώσουμε την δόξα τού Θεού, την δόξα της σταυρωμένης αγάπης. Αφού ο Σταυρός είναι ὁ θρόνος της δόξης της Βασιλείας του Χριστού και το μυστήριο της σωτηρίας μας, κάνω τον Σταυρό τρόπο ζωής», σημείωσε.

Και ο χθεσινός ομιλητής κατέληξε ως εξής: «Ο αμαρτωλός και αλλοτριωμένος άνθρωπος καλείται να μετανοήσει και να βαδίσει την οδό του Χριστού, που είναι οδός σταυρώσεως, αναστάσεως και θεώσεως. Και όπως ο Ιησούς είχε να αντιμετωπίσει μπροστά του όχι δόξα αλλά την απόρριψη, το Σταυρό και τα πάθη, έτσι αυτή την ίδια μαρτυρική και θυ-σιαστική πορεία θα πρέπει να ακολουθήσουμε και εμείς οι Χριστιανοί για να περάσουμε στην εν Χριστώ ελευθερία, να διασώσουμε το κατ’ ει-κόνα και να πετύχουμε το καθ’ ομοίωσιν, δηλαδή τη θέωσή μας. Έγινε, ταπεινώς φρονώ, αντιληπτό ότι η διάσωση του κατ’ εικόνα είναι το ζη-τούμενο, αφού όλοι οι άνθρωποι από λίγο έως πολύ το έχουμε μολύνει, και ότι η κατόρθωσίς του, η διάσωσίς του, είναι αποτέλεσμα εμπόνου σωματικού και πνευματικού αγώνα. Σ’ αυτόν λοιπόν τον αγώνα ο Σταυ-ρός μ’ αυτό που είναι και εκφράζει αφενός, ως και η εν Χριστώ ζωή, ως μίμηση της ζωής τού Χριστού αφετέρου, μας προτείνονται και μας προ-σφέρονται ως τρόποι και μέσα διασώσεως του κατ’ εικόνα. Αυτό πρακτι-κά σημαίνει για τον καθένα μας συνειδητή πνευματική, μυστηριακή ζωή μέσα στην Εκκλησία. Η Εκκλησία μας δεν όρισε τυχαία να προβάλλεται η ιερή μορφή της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, το μεγάλο αυτό πρότυπο της μετανοίας, διά της οποίας διέσωσε το κατ’ εικόνα. Εύχομαι να ακολουθήσουμε την πορεία της και διά των πρεσβειών της να κάνουμε τη σωστή επιλογή και να πάρουμε τη σωτήρια απόφαση, ώστε να αξιωθούμε να διασώσουμε το κατ’ εικόνα, δηλαδή να πετύχουμε τη σωτηρία μας, τη θέωσή μας».

??